ASL-104 — Molvi Karam ud Din (D/M) Lahore
— Insha-i-Urdu
(urdu letters)
— Press Kanpore
— 30 Pages

~~ASL~~ 105 — Page 3-14 — برائے منظوری شرح

ASL/106 — Page 5-16 — Persian poetry (Prayers etc.)

ASL 107 — Rubayat — Pages 15-76 (Persian)

چھہ ابوبکر زون اندر سردار
مقتدی تس مہاجر و انصار

دوست حضرت عمر زِ تھہ زان
وتھہ موافق تسنزہ رایہ قرآن

شاہ عثمان کان حلم وحیا
جمع کرتم قران بنور ضیا

ہو علی ولی چہارم یار
شاہ لولاک سُند علم بردار

حضرت فاطمہ چھہ جزو رسول
زُہن زِ دنیا سیٖن بجو مشغول

زہ جگر پارہ تمسندی حسنین
شاہ لولاک سِند زہ نورالعین

حضرت حمزہ حضرت عباس رضـ
زِہ پتر تمسندی خدای شناس

بدر و اُحدک صحابہٖ بہتر زان
بیہ اصحاب بیعۃ الرضوان

سوز از جان و دل بشوق تمام
برامامانِ اہل بیت سلام

دربیان منقبت حضرت شیخ محی الدین جیلانی رحـ

خالقس شکر چھہ ہم مہ پشت و پناہ
شاہ بغداد شاہنشاہ ہند شاہ

چھہ وس یہ بلبل سو گل چھہ زدو چمن
سو جگر پارہ حسین و حسن

زندہ کرتم بعلم و عرفان دین
از خدا تس لقب محی الدین

وارث و نائب رسول خدا
تس رضا مندی و قبول خدا

دربیان تالیف کتاب

حمد پتھ نام آل و صحب کبار
قلمس لیکھہ سیٖن سعادت یار

دعا چھہ ہم مہ بہی کرون مرقوم
در زبان کشمیر بدایع منظوم

ییہ نماز و زکوۃ و حج و صیام
ژو شوری چیز کن چھہ در اسلام

زٕ چھہ حکم نماز و روزہ بکار
خواہ گدا آسہ خواہ دنیا دار

شعر یس اندر شریعتک احکام
چھہ اتھ مشکلی وٕنن بتمام

یاد تھاوُن چھہ سہل یتیو پاٹھ
کاشری بیت کاشرن چھہ ٹاٹھ

اتھ یہ خواہش خدای جہان
موت کینژن دوہن دیم امان

مختصر پاٹھ حکم روزہ نماز
دربیان آنہ غیر دوہ و دراز

بلکہ حرفاہ قبول درگاہ گوٚ
بغنتہ باعث نجات بنو

دربیان فرایض وضو

دپ نمی یس امام اعظم ناو
فرض ژورٕ چھہ در وضو کن تھاو

ہتہ چھلن یاد رٹ بو تھک زنہ چھر
مستہ پٹھہ تل ہونگنہ کن زہ ہچر

کھونہ وٚنہ سان چھل نرہ دوشوے
ژ بنو سان کھور تڑہ فرض ہم گی

مسح سر ژور مس حصس پالن
مسح گو آسہ کتھو اتھہ ڈالن

یلہ گرک آب نانہ پٹھ جاری
تل چھلن گو وٚنن چھہ اہی ساری

چھونہ تس فرض لیکن چھور شیاہ گن
دارہ تل آب پٹھ بو تھس وانن

دربیان سنتہای وضو

نہ طہارت تروٚاہ چھی سنت
اسم اللہ پرتہ کر نیت

آب آسن تہ نسنہ اندر لگہ
چھہ ژہ ترتیب رٹ ژہ چھنوی ح

بیه مسواک کر خلال نه ته آن
چهل پنهس پٽ ٽريه فرض آهن
بیه ریشس خلاله جهوی سنت

انهیجن ته کهورن هنزن آنگجن
مسح کر سارسی کلس هٿ کن
رٿ امام ابو حنیفن وٽ

دربیان مکروهات وضو

زان مکروه در وضو بکواس
لدمه آسمس نه لسنته آب بچپ
کره بیهوده آلسی اسراف

زوره پتهسی لدان آب مه اسن
دهیچنه اتهه دن ته لسیٽ سارن دپ
عمر ضایع کرت ته کر انصاف

دربیان ناقضات وضو

فهٽ طهارت بله سپن افشا
ڈله ولن پیل زرد آب نه خون
بهشی ٻڈه در نماز اسن
مهنوس نه زنانه میل نه تان
بین نندر آبه ید سو ڈبو کهه ذت اسن

بول و معتاد باد برو نهیه سوا
گل برت قی نه سکر غش نه جنون
یٺ نمازی رکوع و سجده دن
فهٽ طهارت دوشن جهیه عریان
فٹ طهارت ثمس خلل نت گوس

دربیان فرائض و سنتهای غسل

فرض غسل که چهکن پهه ساری تن
واره رٿ یا دغه کی سنت
از بدن کر گذن نجاست دو

آسن ته لسنت هت سه پهل هن مین
از خدا و رسول جهی منت
کر وضو پان چهل فرض فرض لیه

چھونہ مُنز رُن زنانہ وَنمُت شوے   ہُول مُستنگ چھلُن گرون بہ شوے

دربیان موجبات غسل

وُٹھہ تہ میلہ سان ورایہ منی   غسل فی الحال فرض چھی سینی

سر آلت یلہ سپن غایب   پتہ یا برونٹھہ غسل واجب

بندرہ ہت وُٹھ یدمنی وَمدیے   چھُس کرُن غسل آسنی تہ ودیے

غسل لازم تہ تیارہ گر چھُس یاس   پاک یامُت سپن ز حیض و نفاس

دربیان فرائض تیمم

در تیمم چھہ فرض گژ نیت   پاک مژ تہ زہ ضرب فیان ننت نیت

ضرب اکھ دِت ہہ مُھس بعد تہس زن   مسح یا پتہ تہ لبن چھہ اشر پھین

پہ رود تس چھو لبن وُنی تہ آب   ننتہ آسُس اکس گرو ہس نایاب

یاگژھہ ہس خوف راوہ عید نماز   یا جنازہ کرُن تیمم سا ز

ننتہ کم آس آب یا ورگ ہیوس   یاسنٹھاہ خوف تہ لیشم ہنگی گوس

وشمنس تہ درندہ سی چھیو کھوزان   ننتہ آسُس تہ ھنٹو تہ رژہ امکان

عذر شُل تہ تیمس نہ عمل   بینہ یمہ چیزہ درو ضو چھو خلل

دربیان پاکی و ناپاکی آب

آب جاری تہ آب دہ در داہ   پاک چھوی نجسہ سیت گونہ تباہ

ڈالسی رنگ یا مزہ یا بو یے   گونہ ناپاک چھو ینہ لایق شوے

تنهه بٔت بجس پیو ته گو ناپاک | انهه آلس اندر نه یا رخاک

دربیان حکم چاه

موو یله خونه دار جاندا راه | کریس اندر نه فهوک گهنوس واراه

یا بسه آو گو کرپر خراب | پاک گو یلہ گڈک تہ سارو ی آب

سوره ئی آب گڈ تفس نی ہنت | پہ امام محمدن جهی سکٹ

رود هرگه مرت اروی جاندا | جسمه موجب ژده حکم بن بن ثار

جسم کن آسه ید سوزنه گگر | گڈ تر هی ٹنٹ باخنیا طانه ژر

ید چهو کونژته براز وهونه گو کر | پانژ هی عالمو مقتر سگر

آسه ید تیور هون یا انسان | گڈ ژه هنت نی چهو مذهب نعمان

آسه هونس وست هست براس | برار سندی ژه حکم کرسارس

گڈه گڈ جانور نبر از آب | ژوه پته آب کهار بون حساب

رود ید زنده اهس چهوس دآب | اده وچهه کبه تسند چهوز مثونه لعاب

اهس نی بڈنه پاک آسس هان | گونه ناپاک شک ژه گهر کاسالی

آسه ید وی گگرنه وه نٹ ترا و | برار وهیو آسه ید دوگن ٹنٹ آو

گو چهسن ید سوز هنٹ چهولیس مکروه | بقعه ڈه گڈنه پاک اتن کهو

دربیان پس مانده وحکم آب مکروه ومشکوک وناپاک

ژهنٹ چهو انسانه سند گو سند پاک | پاک جیوانه سندنه نٹ چهونه پاک

برارنہ واج لیس نہ میِنس تل
اَو فہ وُن چانور چھو پیس زِ ایل

خرمس نہ کانرہ سندوی مشکوک
زاپلن ہند گوز زست تا خوک

تہ ہتکوی حکم پرت اکس عرقس
نجس العین زان خوکی بس

آبِ ناپاک آسہ ید حاضر
کر تیمم سپن مہ نت ناظر

آبِ مکروہ ید چھو پیدا وزِ
بی کراہت تمی طہارت کر

آبِ مشکوک ید گہتر ہی پیدا
کر وضو نہ تیممی یک جا

دربیان مسح موزہ

مسح موزس ہتی چھو جایز تن
کرہ رالتس دوہس اکس لیسہ وُن

ترن دوہن تہ شبن چھو پیس سفر
مسح پورس طہارتس پت کر

موزہ وللتھی یلہ فوقی تہ وضو
ابتدا مدتک تتی پیٹھہ چھو

ید گود اہ گوس انگجنی ترن یات
موزہ کڈ حکم کہور چھلن تت وات

دربیان حیض و نفاس

حیضکوی کم مدت ترہ دوہ نہ ترہ شب
حد ثمک اتھ دہ نہ دہ دوہ لب

امہ خون کم نہ زیادہ ید پکہ رنت
آسہ یا حاملہ مرض وَن تت

مشخص چھو نہ طہر کوی اکثر
کم تمک پنچہ چھوا ہی منفر گر

چھو نہ اندر نفاس کم مدت
مشخص یک چلہ چھو اکثر تت

چھو نہ اندر نفاس و حیض روا
کراہی نکاہ نہ نماز و روزہ ادا

چھوس ولیکن قصاد روزن
تونہ بن کن مہ میلہ ناون تن

مسجدی منزاثون پرون قرآن
تہپ قرالنس کرن منع تس زان

دبیان کلوخ

بعد معتاد پاک مخرج گرز
آسنی ترِ ی کلوخ چھی بہتر

لارہ ید مجز جس کم از درہم
مستحب چھی چھلن مہ برکنہ نخم

درہمس پات ید چھو واجب زران
فرض چھوی آسہ ید زیادہ ازان

وقت بول و براز تہر نہ بٹ
قبلکسی کن مہ کر نہ کرہ چھوی رٹ

در بیان حکم نجاست غلیظہ وخفیفہ

قسم ناپاکین اندرزی زان
اک غلیظی بیس خفیف و نان

گلو برت قی تہ بول تہ زرداب
خون و معتاد تہ منی تہ شراب

بول و معتاد ژابلن ہند عام
بیہ پم چاروای کہن چھہ حرام

خون تہ گوہ تہ لِد مذی و ودی
رک پٹکٹ یا گوکر تہ انز آسہی

سرفہ سند بول مازیس مردار
یہ چھو ساروی غلیظ کرنہ شمار

پاک پم چاروای بول تہند
دینگو عالمو خفیفی وند

چھو غلیظک معاف اک درہم
دو یمکوی ژورمی حصہ خونہ کم

آسہ تن وار ید سہ ناپاکے
چھل کروس دور تن بچالاکی

ترِ یہ لٹہ چھل سہ ید چھنہ تن دا
چھل چھلی زورہ چیر درہر بار

یتھ نہ چیرن یپنی نرِ پتھ پاون
پتھ پتھنوی آب گو نمک چیرن

ہو گنہٕ سیت پاک گژھہ زمین
ژالنہ سیت لِدٕ بیہ سُر گین

موزہ پیزار مژہ سیت وُ نہر
یتھنہ روز سن نجس جسم اثر

ہو چھہ منی متور ید چھو مخرج پک
بدلنس آسہ یا سہٕ بر پوشاک

صاف شستر تہ شیشہ آینہ و نہر
وجہ یا مژہ سیت سکاس اثر

دالہ سارِ ی منڈت چھہ پاک گژھان
گژھہ فی جلِد خوک نتہ انسان

خوک چھوی نجس عین کر گژھہ پاک
آدمی کر ماتن فضیلت ناک

دربیان شناختن وقت نماز

آفتابہ دوپہرہ یام ڈلے
وچھہ قدم کرٕ چھو سایہٕ اصلی

تم قدم ترا و تہی دوگن ییو تام
ژہای گژھہ پیشنس محل ننع تام

نمہ نشہ یام ژہایہ آو ہُر ژ
لو بیہ یٮ۪ت نام دوہ چھو وقت دگر

لوست دوہ وقتِ شام بر حق
گژھہ ییت تام غیب رنگ شفق

تو پتہ خفتنک چھو وقت و مقام
رات رالتس تہ صبح فولنس تام

صبح صادق فولت چھو فجری پور
نمہ ییت تام آفتابک نور

دربیان حکم اذان و تکبیر

فرضہ بابت چھہ بانگ تہٕ تکبیر
سُنتِ مصطفیٰ مہ کر تاخیر

دربیان شرائط نماز

شرط ست چهی نمازه کراد راک
ستر عورت نه وقت نه نیت
انهه نه بت نه کهور چهه تن یم تان
نو نه پتهه مهنوس کو تهن تامت
مهنوس هش کینزات اندر
عورتک ژور می حصه گوتن

پاک تن پاک جای پاک پوشاک
طرف قبله یا درت یم ست
تمه عورت زنانه ساروی پان
شرط لازم چهوات دپن عورت
تنس چهه عورت زیاده پدته تهر
گیه برهم نماز شرعن وتن

در بیان فرایض نماز

فرض چهی ست نماز آزاده
پر قران کر رکوع نه سجده
چهی پتم فرض واره نهاو خبر

پر ژه تکبیر روز استاده
پانژ یم چهی شیم پتم قعده
موکلت نیره لوی نماز نبر

در بیان واجبات نماز

واجبات نماز سکاه یا باه
فرضیچن دون رکاژنی اندر
اتمه هر گاه نماز فرضه وراه
گڈه تک قعده بیاک واجب وتن
در رکوع و سجود و در رکعات
بڈه در شام و صبح و خفتن پر

پر ژه الحمد تنت پلو سوراه
گوڈ چهی زیی ژه تنت مسفر کر
سوره تنت پرت رکاژ ملون آی
پر تحیات دوشون قعدن
چهه ژه ترتیب واره اصلس ات
لو نه پیشنس نه نماز دگر

بڈٕ پرٕ نس اندر گوٗ لس چھو یدوا   کرہ یدوی لوٗنہ قرائت ادا
بیہ رکنن اندر رٹن آرام   بیہ نیرُن بنبر بلفظِ سلام

در بیان سنتہای نماز

حق چھو سنت ژٕہ ہاوت دِن   وقت تکبیر تُل گنن اتھہ تن
وانناوِن زنانہ فکنی تام   گنڈہ گل ہٹ بَبَن چھوی اسلام
گل گنڈن مہنوس نوٗ لس تل آی   گل گنڈنت چھس پَرُن ثنای خدای
نوہ پتہ پَرٕ اعوذ و بسم اللہ   لونہ پانٹھی بجہر پر زنہ زاہ
بیہ آمین کر ژٕہ آہستہ   پر ژٕہ تکبیر کھسنہ وسنہ
کر ژٕہ تھپ در رکوع کوٹ اَگجن   رٹ برابر ژٕہ سر نہ تھر ژٕ گجن
سمع اللہ پَرُن امامس چھو   مقتدی رَبنا لک الحمد چھو
سمع اللہ نہ ربنا یک جا   پرہ نوی ٹس چھو آسہ یس تنہا
سجدہ کرنہ ژٕہ دوٗن اتھن منز پو   مرژٕہ نہ رانہ یڈٕ نشہ رٹ دور
رٹہ ملوٗنٹ زنانہ ساروی پان   ملوٗن مرژٕہ نہ لرنہ یڈٕ نہ ران
پرٕ رکوعس نہ سجدسی اندر   ترٕہ ترٕہ تسبیح وارٕہ تھاو خبر
قومہ نہ جلسہ کر قرارہ سان   قدر تکبیر رٹ قرار دران
رٹ دچھن کھور و دینہ تعدس منز   دٔ تھر اوٹ ژٕہ کھاوری کر سنز
ژگجن ہٹ زنانہ کھاور کن   کھور دچھن گن گدٕ نٹ تمس چھو پتن

الحمد دار محمد دار سبحان دار

شہادت بوقت خوانن الا — انگجہ سینی اشارہ ژی کربا

تشہد پتہ درود و دعا — لیس دعا در حدیث آسہ روا

فرضچن پتھمی رکعاژن دون — سورہٗ فاتحہ پرون زسَن

دربیان مستحبات نماز

چھوی ادب در قیام تہا و نظر — سجدہ چی جایہ کُن تہ چھوی بہتر

کھورہ فی کن رکوعس اندر — قعدس اندر سینہ تہا و نظر

کرنظر نتہ کُن ژہ در سجدہ — وال گڈہ کوشہ تہ دست روی ادہ

پھرچیو راست پُت بوقت سلام — اکثر و تہا و سنتی آسہ تام

دربیان جماعت و امامت

روز با سنّت موکّدہ بوز — بجماعت پرن نماز تسبوز

لیس خبردار ژُر سو شوبہ امام — ئس تہ لیس قراءت نہ امام

یہ ژُر نیک تہ ادہ ژُر زیوٹھ — ادہ لیس آسہ حلقہ کُن ژیر میوٹھ

آسہ اک مقتدی دچھن فرزن — زیادہ آسن تہ پت گنی صف دن

کرہ قوتک امام یم حرکات — نہ کرن مقتدی سوای قراءت

لیس رکوع گو آسہ تمس گیی فوت — رکعت یدسو سجدہ فی پٹ وات

یو سہ رکا نہا ژہ برونٹ گذارہ امام — کرادا تل یلہ فرہ سو سلام

آسہ ید و نہتہ کوچل ژتانہ صفا — منزہ ادہ اقتدا ژہ چھوینہ روا

تعداد رکعات نماز فرائض و سنن

ژور رکعاژ فرض ترآن وقتن   ترژی چیه شامسن ته فرض زنی صحن
پیشنس شه رکعاژ سنت لیس   زه زه شامسن ته خفتنس صحس

دربیان سجدهٔ سهو

سجدهٔ سهو دلو چهوید چهوی شنز   با تحیات دون سلامن هنز
واجباه تراوه تیار یا کره تنت   تیار فرضنس نه بی محل قرائت
سجدهٔ سهو دن زه سجده پیس   سجدهٔ سهو چهو بینه مقتدلیس
حکم تنها گذار مسبوقس   پیسی سهو سجده دتو چهوی لتس

دربیان سجده های تلاوت

سجده کی آیه در قران ژه وداه   چه نه یا بوزنه کهتوی سجداه
تم در اعراف و رعد و نحل عیان   بیه اسراء و مریم و حج زان
بیه فرقان و نمل و هم تنزیل   صاد و حم سجده نجم دلیل
انشقاف و علق ژه وداه پر آی   سجده واجب چهو تراخ چهینه جا

دربیان نماز مریض

هکنه استاد در و تهی بیماره   گهرژ دپیس مریت چیه کهی لی چا
چهوشنه ید طاقت رکوع و سجود   باشاره تیرن بهت ید
هکنه بهتی ته و بقبل شو نگن   باشاره کتلس ید و سو مشکن

فعلهائی که از همه اشیاء — تو بتو در جهان شود پیدا
گر ارادی بود چو فعل بشر — در طبیعی بود چو مثل حجر
منبعث جمله از مشیت اوست — مبنی بر کمال حکمت اوست
نخلد بی ارادتش خاری — نگسلد بی مشیتش تاری
فی المثل گر جهانیان خواهند — گر سر موی از جهان کاهند
گر نباشد چنان ارادت او — نتوان کاستن سر یک موئی
در همه در مقام آن آیند — که بر و ذره بیفزایند
ندهد بی ارادت او سود — نتوانند ذره افزود

بیان صفت قدرت حق سبحانه و تعالی شانه

بعد از آن قدرتی بود کامل — هر مرادات راهمه شامل
در همه کار و در همه حالت — کار گر بی توسط آلت
اثر آن بهر عدم که رسید — گشت بر خطهٔ وجود کشید

بیان سمع و بصر حق سبحانه تعالی شانه

هر یک از و سمع و وصف بصر — نیست جز علم معنی دیگر
نیست از گوش شنیدن او — نیست موقوف دیده دیدن او
بشنود خواه دور یا نزدیک — بیند از روشنی و در تاریک
حال ممکنی بکتم عدم — بیند و داند و نه بیش نه کم
در سوال و طلب هر آنکه شنود — بر زبانش یگان یگان شنود

بیان کلام حق سبحانه و تعالی شانه

آفرینش وصفت کان کلام بود	نه به خلق و زبان و کام بود
کان امش سکوت سابق نی	تهمت خامشش لاحق نی
حق تعالی چه بی عبارت و حرف	با عدم گفت نکتهای شگرف
عدم آمد ز ذوق آن سخنان	بقضاء وجود رقص کنان

بیان صفت خلق و تکوین و فراق ارادت رضا حق تعالی

حادثات جهان چه شر و چه خیر	همه تقدیر او بود لاغیر
فعل ما خواه زشت خواه نکو	یک بیک هست آفریدهٔ او
نیک و بد گرچه مقتضای قضاست	این خلاف رضا و آن برضاست
هرچه خواهد کند ز منع و عطا	نیست کس را مجال چون و چرا
عدل و فضلست سوای منسوب	ظلم باشد ز فعل او مسلوب

بیان ایمان بفرشتگان علیه السلام

آنچه از کتم آمده بعیان	صف اول صف ملائکه دان
بندگانند جمله فرمان بر	ناکشیده بکفر عصیان سر
متصف نی بمادگی و نری	وز بپر ناشوبری همیشه بری
همه از وصمت عنا مصون	مستقر در مقام لایعصون
بعضی اندر شهود حق دائم	در جمال و کمال او هائم
بیخبر زانکه در شمین بود	عالمی هست و آدمی موجود
دیده بر غیر حق نبیند از ند	با خود و غیر خود نپردازند
قسم دیگر مدبر اشباح	متصرف در آن صباح و رواح

گرده هریک بموجب تقدیر — در همه کل تصرف و تدبیر
گردش آسمان از ایشان گشت — جنبش جسم و جان از ایشانست
نے فتد قطرهٔ نم و باران — زابر بر شهر و دشت و کوهساران
تاکه با آن فرشته آید — کس بآنجا برد که مے شاید
ندمد برگ تازه از شاخ — در چمنها و بیشه‌های فراخ
از ملائک چهار مشهور اند — که باسمائے خویش مذکور اند
وحی و تنزیل کار جبریلست — نفخ در صور از اسرافیل است
کافل رزقهاست میکائیل — قابض روحهاست عزرائیل
که نه جمع فرشته را مثل — باشد اندر وجود آن مدخل
چار دیگر موکل بشر اند — که نویسندگان خیر و شر اند
دو بروز اند باوے و دو بشام — بر یمین و یسار کرده مقام
کاتب الخیر آن یکے ز یمین — شر و عصیان رقم زند دومین
مے توانند پیش چشم بشر — که نمانند خویش را بصور
خاصه در چشم هادیان سبیل — از اولوالعزم انبیا و رسل

کرده

بیان ایمان بانبیا و رسل علیهم الصلوٰة والسلام

انبیا برگزیدگان حق اند — برده از کل ما خلق سبق اند
برسوائی خود از نبے آدم — فضل دارند بر ملائکه هم
نفس و شیطان بقصد جرم گنه — نتوانند زد بر ایشان راه
ور بفرض محال یا نادر — از یکے زلتے شود صادر

پیش ارباب شرع و دین آنهم — مشتمل بر مصالح ست و حکم

آدم آندم که خورد گندم را — تخم میکاشت نسل مردم را

دانه را که خورد زان شجره — شد وجود من و تو اش ثمره

بیان فضیلت نبی محمد صلی الله علیه وسلم

هست بر مقتضای حال ازل — بعضی از بعض افضل و اکمل

وز همه افضل احمد عربیست — که ز حق سوی ما رسول نبیست

آن فضائل که انبیا را بود — وان شمائل که اصفیا را بود

گر شود جمله مجتمع باهم — همه باشد ز فضل احمد کم

هر نبی را که حجتی [illegible] — جانب امتی فرستادند

نیست مبعوث پیش شرع شناس — غیر احمد کسی بکافهٔ ناس

بیان خاتم المرسلین بودن آنحضرت

خاتم الانبیاء والرسل ست — دیگران همچو جزو او چو کل ست

در پی او رسول دیگر نیست — بعد او هیچ کس پیمبر نیست

چون در آخر زمان بقول رسول — کند از آسمان مسیح نزول

پیرو دین و شرع او باشد — تابع اصل و فرع او باشد

دین همین دین و شرع او دانند — همه کس را بدین او خواند

بیان ناسخ بودن شریعت آنحضرت صلعم جمیع شریعتها را

شرع او ناسخ شریعتهاست — هر شریعت که غیر اوست هباست

گرفته حکم شرع این همه را — متفق با شریعت دیگر [illegible]

اولیائے کرامت او بند -
رهبران ره هدائے باشند
خاصه آل پیغمبر و اصحاب
درمیان همه بود حقیق -
ز پئے آں نبود شان ان حنزار
بعد فاروق جز ذی النورین
بود لیکن از همه تعلم و دفاع
جز با آل کرام و صحب عظام -
نام شان مجز با احترام مبر - تو
همه را اعتقاد نیکو کن تو
هر خصومت که بود شان باهم
بر کس انگشت اعتراض منه
حکم این قصه با خدا بگذار -
وان خلافیکه داشت با حیدر
حق در انجا بدست حیدر بود
آں خلاف مخالفان مپسند
گر کسی اخدائے لعنت کرد
در باحسان و فضل شد ممتاز

پیر و شرع و سنت او بند
بهتر از انبیاء باشند
کز همه بهتر اند و رهبر باب
نجلافت کسی به از صدیق
کس چو فاروق لائق آں کار
کار ملت نیافت زینت و زین
اسد الله خاتم الخلفاء
سلک دین نبی نیافت نظام
جز به تعظیم سوئے شان منگر
دل ز انکار شان بشو کن
بتعصب مزن زران جا دم
دین خود رایگان ز دست مده
بندگی کن ترا به حکم چه کار
در خلافت صحابه دیگر -
جنگ با او خطائے منکر بود
لیکن از طعن لعن لب بر بند
نیست لعن من توانش درخور
لعن آخر بما بگردد باز -

در بیان آنکه کافر گفتن نماز خوانان را جائز نیست و نه بکار رجا همه است

هر که باشد بر تو ز اهل قبله پدید
که یا در دو نبی گروید رغبت کرد

گرچه صد بدعت و خطا و خلل
بینی از وی ز روئے علم و عمل

مکن او را لبس زنش تکفیر
مشمارش ز اهل نار و سعید

ورنه بینی کسی ز اهل صلاح
که رو در راه دین صباح و رواح

از مناهی به گل سو یک سوئے
با و امر نهند به کلی روئے

کند از فرضها و نافل هاء
سوئے عقبیٰ روانه قافلهاء

بے یقین ز اهل جنتش مشمار
ایمن از روز آخرش مگذار

مگر آن کس که از رسول خدا
شد بشیر بجنت الماوائے

گرچه وه کس بود بآن مشهور
اندران وه مدار شان محصور

زانکه جمعے ز آل پاک سرشت
هم بشارت بید شان بهشت

بیان سوال منکر و نکیر و عذاب قبر

هر که را زیر خاک شد منزل
دو فرشته بصورت هائل

پیشش آیند ز ایزد متعال
امتحان را از و کنند سوال

که خدائے تو و نبی تو کیست
ز انهمه دین که بود دین تو چیست

گر بگوید جواب شان بصواب
برهد از غم عذاب و عقاب

فسحت قبر او بیفزایند
روزنے از بهشت بگشایند

گرد و او را عیان چه صبح چه شام
که کجا دارد از بهشت مقام

ورنه گوید جواب شان در خورد
آتشین گرز آیدش بر سر

ناله او بوقت گرز خوری
بشنود غیر آدمی و پری

آدمی و پری اگر شنوند — همه از خواب و خور نفور شوند

تنگی گورش آں چناں فشرد — کہ دو پہلوئے او در ہم گذرد

یکشب ایند روئے زستقر — تا دراں بنگرد بشام و سحر

جائے خود را ببیند از دوزخ — آوخ از حالتے چنین آوخ

بیان فی میدان اسرافیل صور را برای امانت و احیائے خلق

چوں شود نوبت جہاں آخر — وز قیامت نشانہا ظاہر

نشود یافت ہیچ کس بجہاں — کا الله الله بر آیدش بزباں

مر سرافیل را دہد دستور — حق تعالے کہ در دمد در صور

زاں میدان خلائق عالم — ہمہ میرند چوں چراغ از دم

عمرہا زیر گنبد دوار — نبود از جنبش آدمی دیار

بار دیگر ز حق شود مامور — کہ کند نفخ صور صاحب صور

در دمد در قوالب و ابداں — بیکی دم زدن ہزاراں جاں

گرچہ ابداں بود پراگندہ — ہمچو آتش بدم شود زندہ

بیان نامہائے اعمال

از پئے نفخ صور فوج بشر — چوں شود حشر کردہ در محشر

سوئے شاں بعد انتظار گراں — نامہائے عمل کنند رواں

سعدا را دہند بہر شرف — نامہ از سوئے دست راست بکف

اشقیا را صحیفہا در مشت — از سوئے چپ دہند پایش پشت

بیان سنجیدگی اعمال در میزان

وضع میزان کنند از پی آں	تا بسنجد طاعت و عصیاں
آں کش افزود کفہ حسنات	شاد مے گو شدہ ز اہل نجات
واں کش افزود پلۂ عصیان	خون گری گو کہ ماند در خسراں
چوں ز میزان و زن آں بر ہند	بر جہنم پلے عجب بنہند
پلے ز الماس کہ از قدم تا فرق	عاصیاں را بود در آتش غرق
تیز چوں تیغ بلکہ افزون ہم	عرض آں موئے بلکہ از مو کم
ہر کہ باشند ز مومن و کافر	بر سر پل کنند شان حاضر
ہر کہ کافر بود چو بنہند پائے	قعر دوزخ شود مر او را جائے
مومنان ار سد ز حق تائید	لیک قدرت ز نور توحید
ہر کہ را بر طریقت بنوے	خود نبود است غیر است رہی
دوزخ از نور او کند پرہیز	بگذرد ہمچو برق خاطف تیز
یا چو مرغ پران ز باد وزاں	یا چو چیزے دگر فروتر ازاں
وانکہ ضعفے بود در ایمانش	زاں گذشتن آسانش
بلکہ در رنج آں گذرگاہ تنگ	باشد او ر القدر ضعف و رنگ
لیک یابد خلاصی آخر کار	گرچہ بینند مشقتے بسیار

بیان مواقف پنجگانہ قیامت

پنج آمد مواقف عرصات	کہ مطیعان بایستند و عصات

روزه آماده خالق داور
ورنه وربر یکے ز سختی حال
هرکه گوید جواب خوش بصواب

بهر هر موقف سوال دگر
رنج بیند هزار سال ملال
طے هر موقفے کند بشتاب

بیان خلود کفار در آتش و برآمدن عصبهٔ مومنان بشفاعت یا بمحض رحمت

هرکه افتد بدوزخ از کفار
بودن
در بود مومنے فتاده ز راه
یا خود او را شفاعتے شفعاء
در درود از شفیع نکشاید

جاودان جای او بدان در نار
سوزد آنجا بقدر جرم و گناه
برهاند از آن جسد او سزاء
ارحم الراحمین ببخشاید

بیان حوض کوثر

چون ز دوزخ کنند خلق گذر
دود دوزخ ز خود فرو شویند

شست و شوی کنند در کوثر
سوئے جنت برائے خود پویند

بیان درجات بهشت و دیدار حق سبحانه

درجات بهشت باشد هشت
هر کسی را بقدر علم و عمل
جاودان در مقام خود باشد
نعمت او بود برون ز شمار
که ببیند خدائے را به بصر
هست دیدار حق اجل نعم

که بقول ثقات ثابت گشت
دهد آنجا خدا مقام و محل
هرگزش دل ز غصه تنگ نشد
برتر از جمله نعمت دیدار
چون شب چارده مه انور
وانتهی الکلام و تم

نعت رسول کریم صلی اللہ علیہ وسلم از خامہ اہل اللہ فقیر احمد غفر اللہ ولوالدیہ ولاستادیہ

وصلی اللہ علی شان محمد
یقول الرب فی شان محمد

فصلوا اهل ایمان محمد
اطاعوا اللہ من طاع الرسول

وسبحان الذی اسرٰی بعبدہ
کہ منصوص قرآن محمد

خوشا روز دیگر بلبل و زغم گل
ز سوز نار ہجران محمد

رسید اندر خیال باران محمد
دلم افسردہ شد سوراخ سوراخ

خدایا سوختم در ملک پنجاب
ز لوک نیر مژگان محمد

تھی بھی رنگ کا یک بشارت جب
بیاں میں منبع زبان محمد

کمند زلف پیچان محمد
عطا کن خالص اتش حوض کوثر

در جنت چہ ولہ انس و مجش
یکھن پیر آب مہمان محمد

میں ہاں نوکر عبید نوکراں دا
کہ جاوے درد ہجران محمد

ہوا خواہ غلامان محمد
محمد کیوں نہ سالون بخشا وہی

دیکھا میں جوں محمد او تدا دیتہ
جوابہ شان شایان محمد

بشر کیا لکھ سکے شان محمد
خدا انشا کرے ہے شان محمد

ہوئی وہ باعث ایجاد عالم
پکڑلیویں گے دامان محمد

ہے رضوان عباس خیرا لوائی کا
جو دیکھی شوکت و شان محمد

ابو بکر و عمر و عثمان حیدر
ہے جاری ان سے فیضان محمد

خدا خود ہے ثنا خوان محمد
تصدق جو ہوا ہی جان و دل سے

ہوا اہی سب یا احسان محمد
چلینگے حشر سے جنت کو خنداں

کہ سنت ہے گلستان محمد
ہوئی توریت و انجیل منسوخ

دل و جان ہیں قربان محمد
فقیر اب ہو گیا ہی شاہ ذی جاہ

شب معراج کہتی تھے ملک سب
ہے بیشک وہ سلطان محمد

ہر ایک ہے حشر میں باہوش ہو کر
طفیل چشم گریان محمد

گری سجدے میں ہو گرالات عزیٰ
ہوا نازل جو قرآن محمد

جناب غوث اعظم قطب عالم
بنا جب سے ثنا خوان محمد

بندہ پروردگارم امت احمد نبی
مذہب حنفی وارم ملت حضرت خلیل

گر کسی گوید وہابی چنین گفتہ من
سنت ایمانم بقرآن ہم باخوب نبی

اثر کند خوبی بہ حب المصطفیٰ گفتا امام
سب ہمت صحابہ الصفا باتی ہی بانی غبی

بیان عقیدہ خود مصنف
لغت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

خود وہابی باد انبیا ء بولہب شقی
آنچنانکہ حشر نیابانی ز اقوال رسول

بیبن نہ می‌گیم چہ با قول حیا دسے و
ظاہر باطن بود دین اعتقادم ای خبیر

دوستدار جملہ یاران آن باد و علی
جانب غوث اعظم دل قادر ہر ولی

من بابی حنیم علاج خرم عیا الوہاب
فاخریا بالی لطف خم و آزاد فخی

فہم کن ایں کہ در آدر چند طبع رسا
ہر گز نہ آزار کہ گفتم با تو از حب ولی

تمت

بمطبع مجتبائی کلان جھنگ قصبہ مقام ... فضل قادر ...

de'Smal 36184 ABC DT/111023//TEW/TRW/FRZ-14/9 01:APR:11 17:07